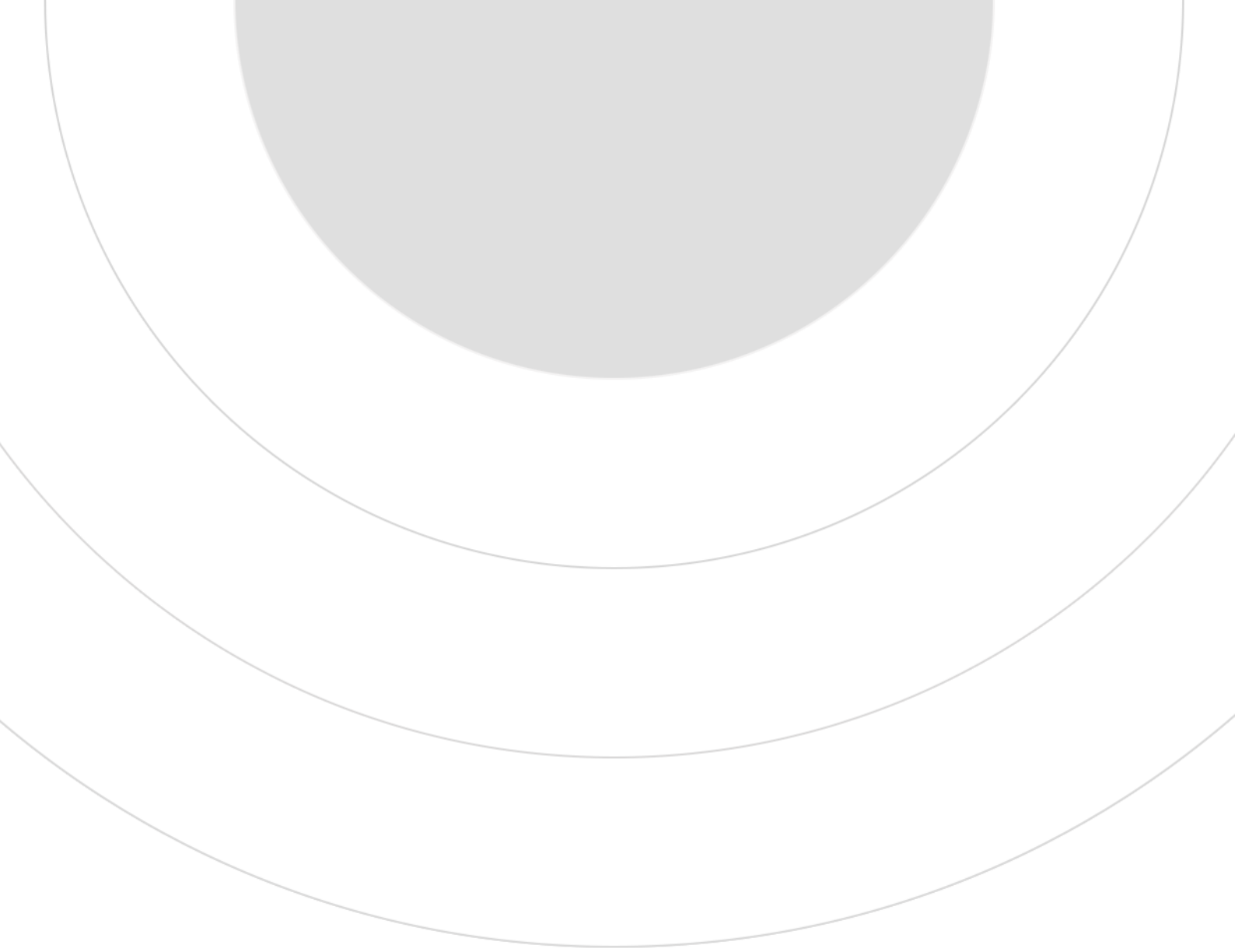

Evaluatieverslag

Cultuurtraject Rotterdam

Schooljaar 2017 / 2018

Index

Inleiding.....	4
Evaluatieonderzoek.....	5
Opzet en uitvoering van het onderzoek.....	6
Samenvatting belangrijkste resultaten.....	8
Resultaten.....	10
Colofon.....	43

Inleiding

Context

Het Cultuurtraject Rotterdam is een cultuur-educatief basispakket voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs in Rotterdam. Alle Rotterdamse scholen uit het primair en voortgezet onderwijs kunnen deelnemen aan het Cultuurtraject Rotterdam: De school kiest in totaal twee activiteiten per leerjaar.

Leerlingen van scholen die elk jaar opnieuw aan het Cultuurtraject Rotterdam meedoen maken alle kunstdisciplines mee: beeldende kunst, dans, media, theater, muziek, erfgoed en literatuur. De activiteiten voeren leerlingen langs concertzalen, theaters en musea en brengen ze in contact met kunstenaars, denkers en professionals uit de verschillende disciplines.

Rol van de verschillende partijen

Het KCR organiseert het Cultuurtraject Rotterdam als een stedelijke voorziening waarin scholen en culturele instellingen elkaar ontmoeten, en richt het traject dusdanig in dat alle partijen ermee uit de voeten kunnen en er voordeel aan beleven. Daarnaast voert het KCR de regie over het Cultuurtraject-programma en heeft het de eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit, samenhang en aansluiting op het onderwijs in de klas. Verder zorgt het KCR voor de organisatie als geheel en biedt het de organisatie een loketfunctie: klantenservice, beheer van de inschrijvingen, planning, facturering, evaluatie en communicatie met alle betrokken partijen worden door het KCR gecoördineerd.

De culturele instellingen die deelnemen aan het Cultuurtraject zijn eigenaar van hun eigen Cultuurtraject-activiteiten. Aangezien de culturele instellingen de daadwerkelijke activiteiten aan de leerlingen leveren, dragen zij zowel de artistieke als de educatieve verantwoordelijkheid.

Door het gebruik van een Themalijs maken scholen elk jaar kennis met een vernieuwd Cultuurtraject. Bovendien hebben de scholen de mogelijkheid mee te beslissen over hoe hun persoonlijke traject eruit komt te zien. Gedurende het jaar bieden de scholen een locatie aan voor de betreffende activiteit of gaan zij met de leerlingen op pad om een activiteit op locatie te ervaren.

Evaluatieonderzoek

Waarom een klanttevredenheidsonderzoek?

Om de kwaliteit van het Cultuurtraject te waarborgen, evalueert het KCR alle activiteiten van het traject door middel van een digitale enquête. De evaluatie van het Cultuurtraject Rotterdam dient de volgende doelen:

Kwaliteitswaarborging: De uitkomsten van de enquêtes worden per activiteit teruggekoppeld naar de aanbieders om hierover in gesprek te kunnen gaan.

Klanttevredenheid: De tevredenheid van klanten van het Cultuurtraject (scholen) monitoren.

Transparantie: Jaarlijks inzichtelijk maken hoe het Cultuurtraject ervaren wordt en verkennen hoe het Cultuurtraject het komende jaar voor en door de betrokken partijen verbeterd kan worden.

Hoe werkt het?

Elke school die deelneemt aan Cultuurtraject Rotterdam ontvangt na afloop van deelname aan een activiteit een uitnodiging voor het invullen van een online enquête: de schoolcontactpersoon wordt gevraagd de link naar de enquête door te sturen aan de leerkrachten die bij de activiteit aanwezig waren, om te zorgen dat zij toegang krijgen tot de enquête. Daarnaast ontvangen alle aanbieders van activiteiten binnen het Cultuurtraject inloggegevens waarmee zij toegang krijgen tot de enquêteresultaten die zij per Cultuurtraject-activiteit kunnen bekijken via een online Dashboard.

Opzet en uitvoering van het onderzoek

Methode van onderzoek en respons

Het onderzoek is uitgevoerd onder scholen die hebben deelgenomen aan de verschillende projecten/activiteiten in het kader van het Cultuurtraject Rotterdam. Leerkrachten primair onderwijs en docenten voortgezet onderwijs ontvingen van het KCR een link naar de vragenlijst. Zij vulden de vragenlijst in voor hun eigen groep/klas. Bij combinatieklassen is gevraagd om de vragenlijst voor één van de groepen/klassen in te vullen. Daarnaast heeft DUO Onderwijsonderzoek & Advies een pilot uitgevoerd onder 4 deelnemende scholen/locaties waarin hun onderwijsdatabase is gebruikt om leerkrachten die deelgenomen hebben aan het onderzoek uit te nodigen om de vragenlijst in te vullen.

Het veldwerk is online uitgevoerd gedurende het gehele schooljaar van 2017-2018. In totaal is een netto-respons van **747** gerealiseerd. De respons is als volgt verdeeld naar schooltype:

Onderzoeksgroep	Netto- respons
PO Onderbouw	n=357
PO Bovenbouw	n=283
VO Onderbouw	n=107
Totaal	n=747

Een beschrijving van de netto respons uitgesplitst naar groep/klas, discipline, stadsdeel (Noord, Zuid) en activiteit hebben we in de bijlage opgenomen.

De technische realisatie van het onderzoek is door DUO Onderwijsonderzoek & Advies in eigen beheer uitgevoerd en gemanaged. Voorzieningen zijn getroffen dat elke respondent slechts één vragenlijst kon invullen.

Vragenlijst

De vragenlijst voor het Cultuurtraject is in nauw overleg tussen DUO Onderwijsonderzoek & Advies en het KCR opgesteld.

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 is de samenvatting van de belangrijkste resultaten opgenomen. De resultaten van het onderzoek zijn in hoofdstuk 4 weergegeven in grafieken en tabellen. De onderzoeksresultaten hebben we ook uitgesplitst naar schooltype, discipline en stadsdeel, waarbij een onderscheid is gemaakt in de volgende onderzoeksgroepen.

Schooltype:

- PO Onderbouw (groep 1 t/m 4)PO;
- PO Bovenbouw (groep 5 t/m 8);
- VO Onderbouw (klas 1 t/m 4).

Omdat klas 4 van het voortgezet onderwijs te klein was om apart over te rapporteren ($n = 7$) is deze toegevoegd aan de groep VO Onderbouw.

Discipline:

- Beeldend;
- Dans;
- Erfgoed;
- Literatuur;
- Muziek;
- Nieuwe media;
- Theater.

Stadsdeel:

- Noord;
- Zuid.

Indien er relevante verschillen tussen de groepen zijn, zijn deze ook opgenomen in deze rapportage.

Samenvatting belangrijkste resultaten

Beoordeling van Cultuurtraject Rotterdam in zijn geheel

De activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam worden in zijn geheel door een zeer ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten (95%) van voldoende tot zeer goed beoordeeld. De waardering van de activiteiten in het schooljaar 2017-2018 verschilt nauwelijks van de waardering in het schooljaar 2016-2017 en varieert (over het schooljaar en schooltype) van 92% tot 96%.

Aspecten van de activiteiten die het meest werden gewaardeerd zijn de begeleiding door de docent van de activiteit, het actief bezig zijn van de leerlingen tijdens de activiteiten en de interactie met de leerlingen. Aspecten van de activiteiten waar de leerkrachten/docenten meer kritisch over zijn betreffen de duur van de activiteit en de moeilijkheidsgraad van de activiteiten voor de leerlingen (een te hoog niveau van abstractie).

Effect van de activiteiten op de leerlingen

Een meerderheid van de leerkrachten/docenten is vooral van mening dat de activiteiten de leerlingen een nieuwe leerervaring bieden en hun leerlingen heeft laten kennismaken met locaties zoals het museum, het theater of concertzaal. In mindere mate inspireren de activiteiten de leerlingen en zetten de activiteiten de leerlingen echt aan het denken. De redenen die hiervoor door de leerkrachten/docenten worden genoemd zijn onder andere de oppervlakkigheid van de activiteiten of juist de moeilijkheidsgraad daarvan en het gebrek van uitdaging door de activiteiten.

Effect van de activiteiten op de leerkrachten/docenten

Ondanks het feit dat het Cultuurtraject Rotterdam primair is gericht op cultuur educatie van de leerlingen ligt het in de lijn der verwachting dat naast de leerlingen ook de leerkrachten/docenten door het begeleiden van hun leerlingen kennis op doen. Driekwart (76%) tot een zeer ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten (90%) is van mening dat de activiteiten hen enigszins tot in sterke mate heeft geïnspireerd, hen op een positieve manier heeft verrast en hen ideeën heeft gegeven voor gebruik in de klas.

Planning en organisatie van de verschillende activiteiten

Een ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten beoordeelt de organisatie van de verschillende activiteit zowel voorafgaand aan de activiteiten als tijdens de activiteiten als positief tot zeer positief (respectievelijk 79% en 85%). In beide gevallen beoordeelt een zeer kleine groep de organisatie als zeer negatief (respectievelijk 3% en 2%). Het is vooral het ontbreken van (voldoende) informatie voorafgaand aan de activiteit die als reden voor de negatieve beoordeling wordt genoemd.

Het lesmateriaal en de voorbereiding van de activiteiten

Van de leerkrachten/docenten die een activiteit hebben bezocht waarvoor lesmateriaal is ontwikkeld heeft circa een derde (36%) het lesmateriaal gebruikt in de klas. Redenen om het lesmateriaal niet te gebruiken waren onder andere het niet op tijd ontvangen van het lesmateriaal, tijdgebrek, en het niet aansluiten van het lesmateriaal bij het thema/de lessen. Een ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten die het lesmateriaal wel hebben gebruikt vindt het lesmateriaal redelijk tot zeer bruikbaar (87%).

Verbeterprioriteiten

De door de leerkrachten/docenten meest genoemde suggesties voor verbetering van de activiteiten zijn: het beter aansluiten van de activiteiten bij de leeftijd, het niveau en het taalgebruik van de leerlingen, het aanpassen van de planning van de activiteiten (in gelasten van een pauze, verkorten van de voorstelling) en het beter voorbereiden van/informereren over de activiteiten.

Aspecten van de activiteiten die door de leerkrachten/docenten minder worden gewaardeerd maar waar zij veel belang aan hechten zijn: het stimuleren van de creativiteit van de leerlingen en het inspireren van de leerlingen. Het zijn deze aspecten waaraan als eerste aandacht aan zou moeten worden besteed wanneer het KCR de tevredenheid van de leerkrachten/docenten over de activiteiten verder wil verhogen.

Loyaliteit

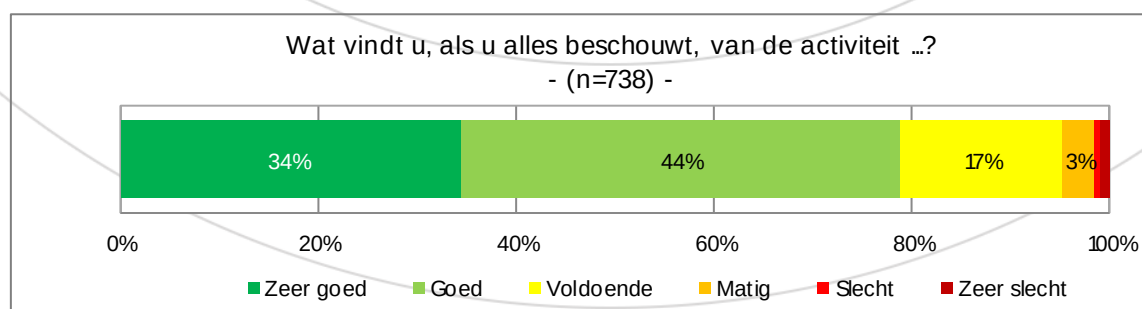
De loyaliteit van de leerkrachten/docenten die hebben deelgenomen aan de activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam is in kaart gebracht met behulp van de Net Promotor Score (NPS). Op een schaal van 0 tot 10 scoort 37% een 9 of een 10. Dit zijn de leerkrachten/docenten die erg tevreden en loyaal zijn en hun enthousiasme over de activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam actief naar anderen uiten. Bijna de helft van de leerkrachten/docenten (49%) scoort een 7 of 8. Zij zijn (redelijk) tevreden en waarschijnlijk wel loyaal maar niet zo enthousiast dat zij de activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam bij andere promoten. In totaal heeft Cultuurtraject Rotterdam een positieve NPS-score van +24, wat staat voor een gezond evenwicht tussen loyale en niet-loyale leerkrachten/docenten. De bandbreedte van de NPS-score voor educatieve producten/diensten (waaronder culturele projecten) reikt van +4 tot +38. De positieve NPS-score is bovendien in overeenstemming met de algehele tevredenheid over de activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam (78% beoordeelt de activiteiten als (zeer) goed).

Resultaten

Oordeel over de activiteiten

Ruim driekwart van de leerkrachten/docenten (78%) beoordeelt de activiteit waaraan hij/zij met de leerlingen heeft deelgenomen als goed (44%) tot zeer goed (34%). Een relatief kleine groep leerkrachten/docenten (5%) beoordeelt de activiteit als matig tot zeer slecht.

"Het acteerwerk van de hoofdrolspeler, wauw! Zoals een leerling omschreef: 'Juf, deze mevrouw heeft echt een tien voor haar spreekbeurt gehaald op de basisschool!'"

Verschillen tussen stadsdeel (Noord versus Zuid)

- Leerkrachten/docenten die met hun leerlingen aan een activiteit hebben deelgenomen uit het stadsdeel **Noord** beoordelen de activiteit in zijn geheel ('alles beschouwt') vaker als **zeer goed** (37% versus 34% voor de totale groep leerkrachten/docenten).

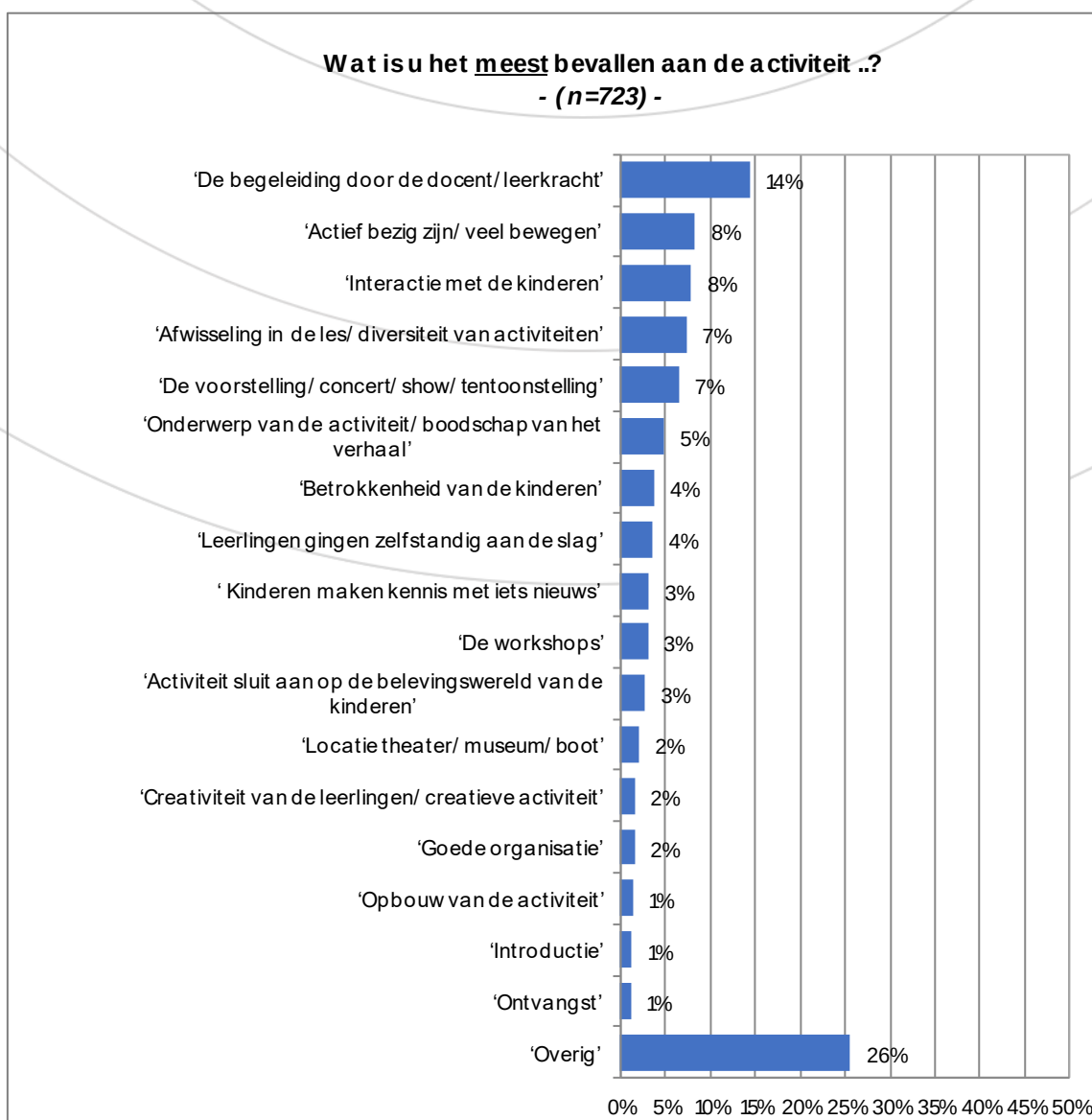
In de volgende tabel wordt het 'overall' oordeel over de activiteiten in 2016 en 2018 weergegeven. De beoordeling van de activiteiten in 2016-2017 stemt in grote mate overeen met de beoordeling in 2017-2018.

Tabel. Oordeel over de activiteiten in 2016-2017 en 2017-2018.

	PO Onderbouw		PO Bovenbouw		VO Onderbouw	
	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
Zeet slecht	0%	1%	0%	1%	0%	0%
Slecht	1%	1%	1%	0%	2%	1%
Matig	3%	3%	6%	4%	3%	2%
Voldoende	10%	18%	22%	16%	19%	13%
Goed	55%	39%	50%	47%	63%	56%
Zeer goed	31%	39%	21%	31%	13%	23%

Aanvullend hebben we de docenten/leerkrachten gevraagd wat hen het meest en wat hen het minst is bevallen aan de activiteit waaraan ze hebben deelgenomen. Aspecten van de activiteiten die het meest zijn bevallen zijn 'De begeleiding door de docent/leerkracht' (14%), 'Actief bezig zijn/veel bewegen' (8%) en 'Interactie met de kinderen' (8%).

"De interactie met de kinderen, de kinderen mogen allemaal meedoen en met een instrument aan de gang. Ze zijn allemaal geboeid van begin tot eind."

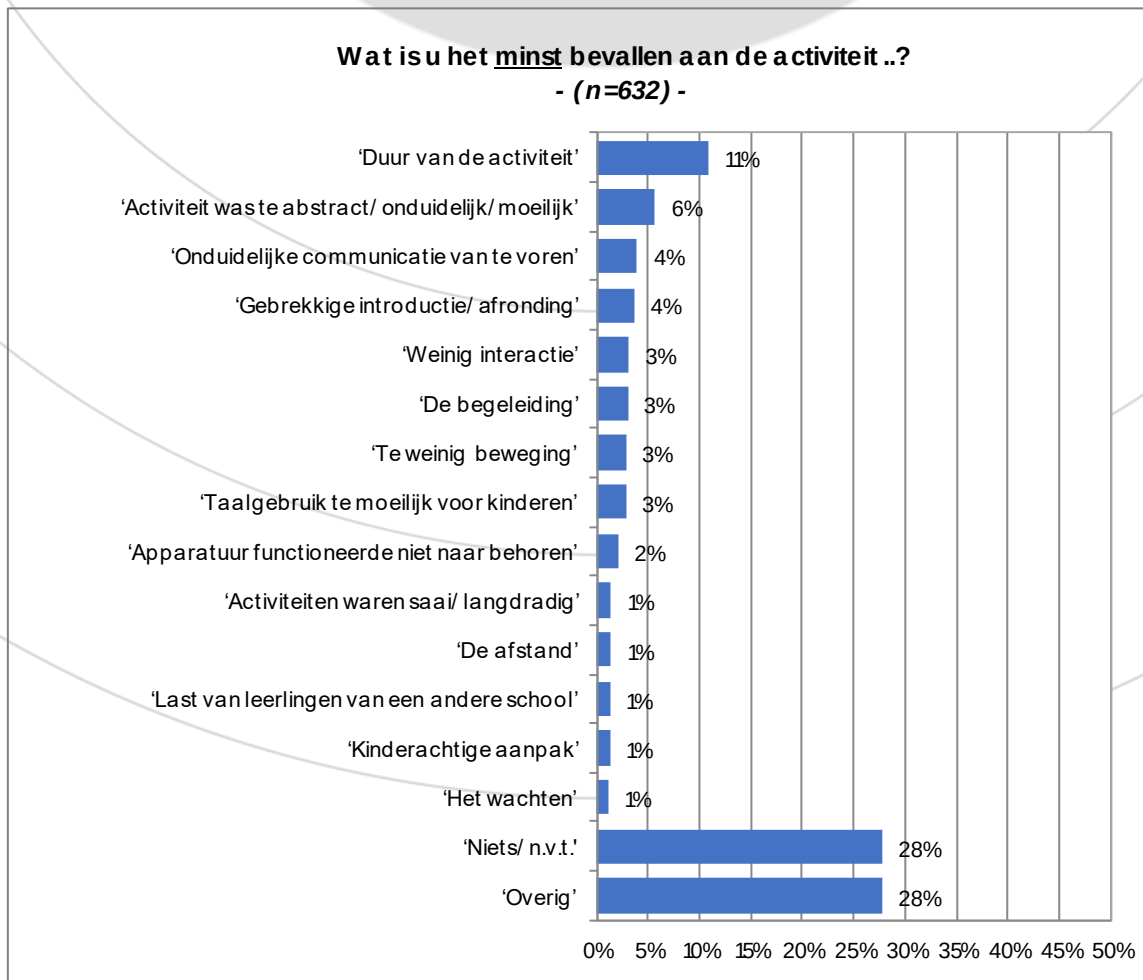

In de onderstaande tabel worden nogmaals de activiteiten die het meest zijn bevallen weergegeven, nu echter uitgesplitst naar discipline.

Wat is u het <u>meest</u> bevallen aan de activiteit ..?	Beelden (n=86)	Dans (n=104)	Erfgood (n=36)	Literatu ur	Muziek (n=217)	Nwe Media	Theater (n=129)	Totaal (n=723)
De begeleiding door docent/leerkracht	11%	8%	3%	25%	20%	8%	12%	14%
Actief bezig zijn/veel bewegen	5%	14%	6%	2%	10%	13%	5%	8%
Interactie met de kinderen	1%	7%	3%	11%	10%	6%	10%	8%
Afwisseling in de les/diversiteit van activiteiten	8%	12%	8%	5%	9%	6%	3%	7%
De voorstelling/concert/show /tentoon- stelling	1%	14%	---	4%	8%	---	9%	7%
Onderwerp van de activiteit/boodschap van het verhaal	---	5%	---	10%	2%	5%	11%	5%
Betrokkenheid van de kinderen	---	5%	---	7%	4%	6%	3%	4%
Leerlingen gingen zelfstandig aan de slag	8%	---	17%	4%	---	15%	---	4%
Kinderen maken kennis met iets nieuws	2%	1%	6%	1%	6%	3%	2%	3%
De workshops	5%	5%	---	---	2%	3%	5%	3%
Activiteit sluit aan op de belevingswereld van de kinderen	---	7%	---	4%	1%	3%	4%	3%
Locatie theater/museum/boot	1%	1%	8%	---	4%	---	2%	2%
Goede organisatie	---	2%	3%	1%	2%	2%	2%	2%
Creativiteit van de leerlingen/creatieve activiteit	11%	---	---	---	---	3%	---	2%
Opbouw van de activiteit	5%	1%	6%	---	1%	3%	---	1%
Introductie	6%	---	---	1%	1%	---	2%	1%
Ontvangst	1%	2%	---	---	1%	---	2%	1%
Overig	36%	17%	42%	26%	20%	25%	30%	26%

Aspecten van de activiteiten die het minst zijn bevallen zijn 'Duur van de activiteit' (11%) en 'Activiteit was te abstract/ onduidelijk/ moeilijk' (6%).

"Voor groep 3 is het best wel lang luisteren en stil zitten het zou iets interactiever mogen en actiever, zodat kinderen ook iets kunnen doen/ bewegen."

In de onderstaande tabel worden nogmaals de activiteiten die het minst zijn bevallen weergegeven, opnieuw uitgesplitst naar discipline.

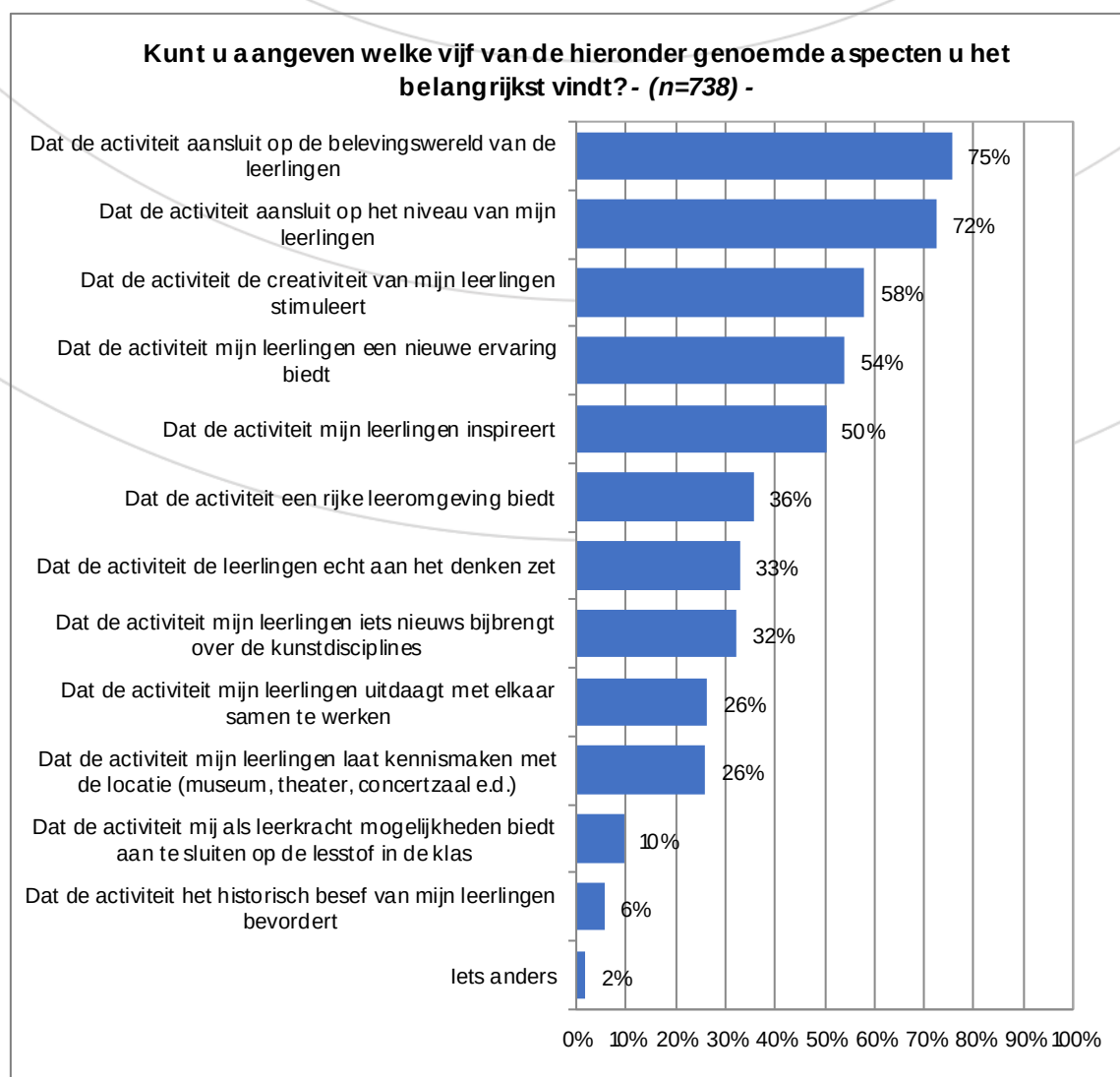
Wat is u het <u>minst</u> bevallen aan de activiteit ..?	Beelden d (n=72)	Dans (n=93)	Erfgood (n=33)	Literatu ur	Muziek (n=200)	Nwe Media	Theater (n=112)	Totaal (n=632)
Duur van de activiteit	14%	5%	12%	17%	11%	14%	8%	11%
Activiteit was te abstract/onduidelijk/moeilijk	6%	8%	15%	2%	3%	10%	6%	6%
Onduidelijke communicatie van te voren	4%	2%	9%	---	7%	3%	2%	4%
Gebrekkige introductie/afronding	3%	1%	6%	6%	5%	3%	3%	4%
Weinig interactie	1%	---	---	3%	5%	2%	6%	3%
De begeleiding	1%	2%	6%	---	6%	5%	---	3%
Taalgebruik te moeilijk voor kinderen	4%	---	---	5%	2%	---	7%	3%
Te weinig beweging	3%	---	3%	9%	3%	2%	3%	3%
Apparatuur functioneerde niet naar behoren	1%	1%	---	---	4%	5%	1%	2%
De afstand	---	4%	---	---	2%	---	2%	1%
Activiteiten waren saai/langdradig	---	2%	3%	---	2%	2%	1%	1%
Kinderachtige aanpak	---	---	3%	---	3%	2%	---	1%
Last van leerlingen van een andere school	---	2%	---	---	1%	---	5%	1%
Het wachten	1%	4%	---	---	1%	---	1%	1%
Niets/nvt	28%	34%	18%	28%	25%	24%	31%	28%
Overig	33%	33%	24%	30%	25%	28%	25%	28%

Inhoud van de activiteiten

Aansluitend hebben we de leerkrachten/docenten gevraagd aan te geven welke aspecten van de activiteit waaraan zij hebben deelgenomen, zij het belangrijkste vinden.

De meest genoemde aspecten zijn 'Dat de activiteit aansluit op de belevingwereld van de leerlingen' (75%) en 'Dat de activiteit aansluit op het niveau van mijn leerlingen' (72%). De minst genoemde aspecten zijn 'Dat de activiteit mij als leerkracht mogelijkheden biedt aan te sluiten op de lesstof in de klas' (10%) en 'Dat de activiteit het historisch besef van mijn leerlingen bevordert' (6%).

Tabellen waarin het belang van de aspecten is uitgesplitst naar schooltype waarmee de leerkrachten/docenten aan de activiteit hebben deelgenomen en de discipline waaronder de activiteit waar aan is deelgenomen valt, hebben we opgenomen in Bijlage I.

Verschillen tussen schooltypen

- Leerkrachten die met leerlingen uit de **onderbouw van het basisonderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen noemen het aspect 'Dat de activiteit aansluit op de belevingswereld van de leerlingen' vaker als één van de belangrijkste vijf aspecten (85%versus 75%voor de totale groep leerkrachten/docenten).
- Leerkrachten die met leerlingen uit de **bovenbouw van het basisonderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen noemen vaker de aspecten 'Dat de activiteit mijn leerlingen iets nieuws bijbrengt over de kunstdisciplines' (39%versus 32%voor de totale groep leerkrachten/docenten) en 'Dat de activiteit mijn leerlingen laat kennismaken met de locatie (museum, theater, concertzaal e.d.)' (42%versus 26%voor de totale groep leerkrachten/docenten) en noemen minder vaak het aspect 'Dat de activiteit aansluit op het niveau van mijn leerlingen' (62%versus 72%voor de totale groep leerkrachten/docenten).
- Docenten die met leerlingen uit de **onderbouw van het voortgezet onderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen noemen vaker de aspecten 'Dat de activiteit de leerlingen echt aan het denken zet' (49%versus 33%voor de totale groep leerkrachten/docenten), 'Dat de activiteit mijn leerlingen uitdaagt met elkaar samen te werken' (48%versus 26%voor de totale groep leerkrachten/docenten) en 'Dat de activiteit het historisch besef van mijn leerlingen bevordert' (12%versus 6%voor de totale groep leerkrachten/docenten).

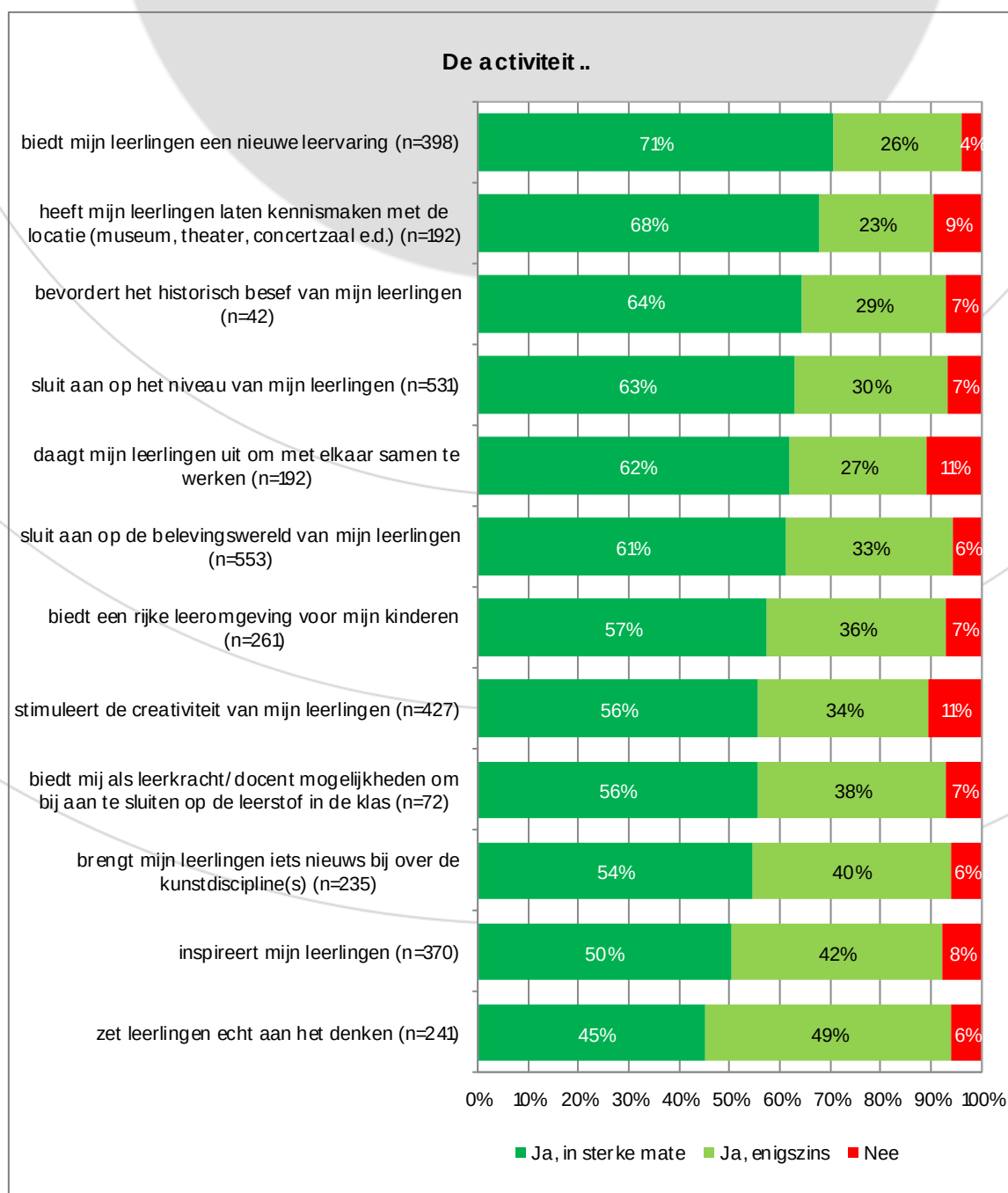
Vervolgens hebben we de leerkrachten/docenten een aantal stellingen voorgelegd met betrekking tot de activiteit waaraan zij met hun leerlingen hebben deelgenomen en gevraagd om aan te geven in hoeverre zij vinden dat de stellingen passen bij deze activiteit. De resultaten worden in de grafiek op de volgende pagina weergegeven.

Met uitzondering van één stelling geldt dat de helft of meer van de leerkrachten/docenten vindt dat de stellingen in sterke mate passen bij de activiteit waaraan zij met hun leerlingen hebben deelgenomen. De stellingen die volgens de leerkrachten/docenten het best bij de activiteit passen zijn 'biedt mijn leerlingen een nieuwe leerervaring' (71% in sterke mate) en 'heeft mijn leerlingen laten kennismaken met de locatie (museum, theater, concertzaal, e.d.)' (68% in sterke mate).

Minder dan de helft van de leerkrachten/docenten (45%) vindt dat de stelling 'zet leerlingen echt aan het denken' in sterke mate past bij de activiteit waaraan zij hebben deelgenomen. Voor alle stellingen geldt dat een relatief kleine groep leerkrachten/docenten (variërend van 4% tot 11%) vindt dat de stellingen niet passen bij de activiteit.

Het aantal leerkrachten/docenten dat een oordeel geeft over de activiteiten wisselt omdat iedere leerkracht/docent de activiteit waaraan zij hebben deelgenomen alleen hebben beoordeeld op de voor hun vijf belangrijkste aspecten.

De antwoorden op de mate waarin een aspect past bij de activiteit die zij hebben bijgewoond zijn uitgesplitst naar schooltype en discipline, zie Bijlage I.

Leerkrachten en docenten die van mening zijn dat één of meerdere van de genoemde aspecten **niet** past/passen bij de activiteit die zij hebben bijgewoond, zijn in de vorm van een open vraag gevraagd hun antwoord toe te lichten. We hebben de toelichtingen vervolgens gecodeerd. De gecodeerde toelichtingen worden hieronder per aspect samengevat.

Sluit aan op het niveau van mijn leerlingen (n=34)

- Te moeilijk taalgebruik.
- Leerlingen begrepen het verhaal niet.
- Te laag niveau/kinderachtig.

Sluit aan op de belevingswereld van mijn leerlingen (n=27)

- Taalgebruik sluit niet aan.
- Te laag niveau/kinderachtig.
- Leerlingen konden zich moeilijk inleven.

Zet leerlingen echt aan het denken (n=14)

- Activiteit was te oppervlakkig.
- Leerlingen voeren alleen opdrachten uit.
- Ze hebben niets nieuws geleerd.

Biedt een rijke leeromgeving voor mijn kinderen (n=15)

- Weinig materiaal.
- Weinig input leerlingen.

Daagt mijn leerlingen uit om met elkaar samen te werken (n=20)

- Opdracht werd zelfstandig uitgevoerd.
- Opdracht werd niet actief uitgevoerd/geacht te luisteren, te aanschouwen.

Stimuleert de creativiteit van mijn leerlingen (n=35)

- Geen ruimte voor eigen inbreng.
- De activiteit was niet vernieuwend.
- De activiteit was niet interactief.

Biedt mijn leerlingen een nieuwe leerervaring (n=12)

- De activiteit was niet vernieuwend.
- De activiteit was niet interactief.

Inspireert mijn leerlingen (n=22)

- Activiteit was te moeilijk/abstract.
- De leerlingen waren niet gemotiveerd/geïnteresseerd.
- De leerlingen werden niet uitgedaagd.

Bevordert het historisch besef van mijn leerlingen (n=3: te weinig diversiteit om samen te vatten)

- Het is moeilijk om 100% te scoren.
- Er werd niets met geschiedenis gedaan.
- Vragen werden niet voldoende uitgediept.

Brengt mijn leerlingen iets nieuws bij over de kunstdiscipline(s) (n=11)

- Leerlingen zijn al bekend met de kunstdiscipline.
- Inhoudelijk is niet in gegaan op de kunstdiscipline.

Heeft mijn leerlingen laten kennismaken met de locatie (museum, theater, concertzaal, etc.) (n=16)

- Vond plaats op eigen locatie
- Geen uitleg gegeven over de locatie.

Biedt mij als leerkracht/docent mogelijkheden om bij aan te sluiten op de leerstof in de klas (n=4: te weinig diversiteit om samen te vatten)

- Geen ideeën gekregen om er op aan te sluiten.
- Ik heb geen handvatten gekregen om er naderhand in de klas nog op terug te komen.
- Er was geen lesmateriaal, enkel een trailer. Moest de voorstelling eerst zelf bekijken en kon niet direct een les erbij verzinnen.

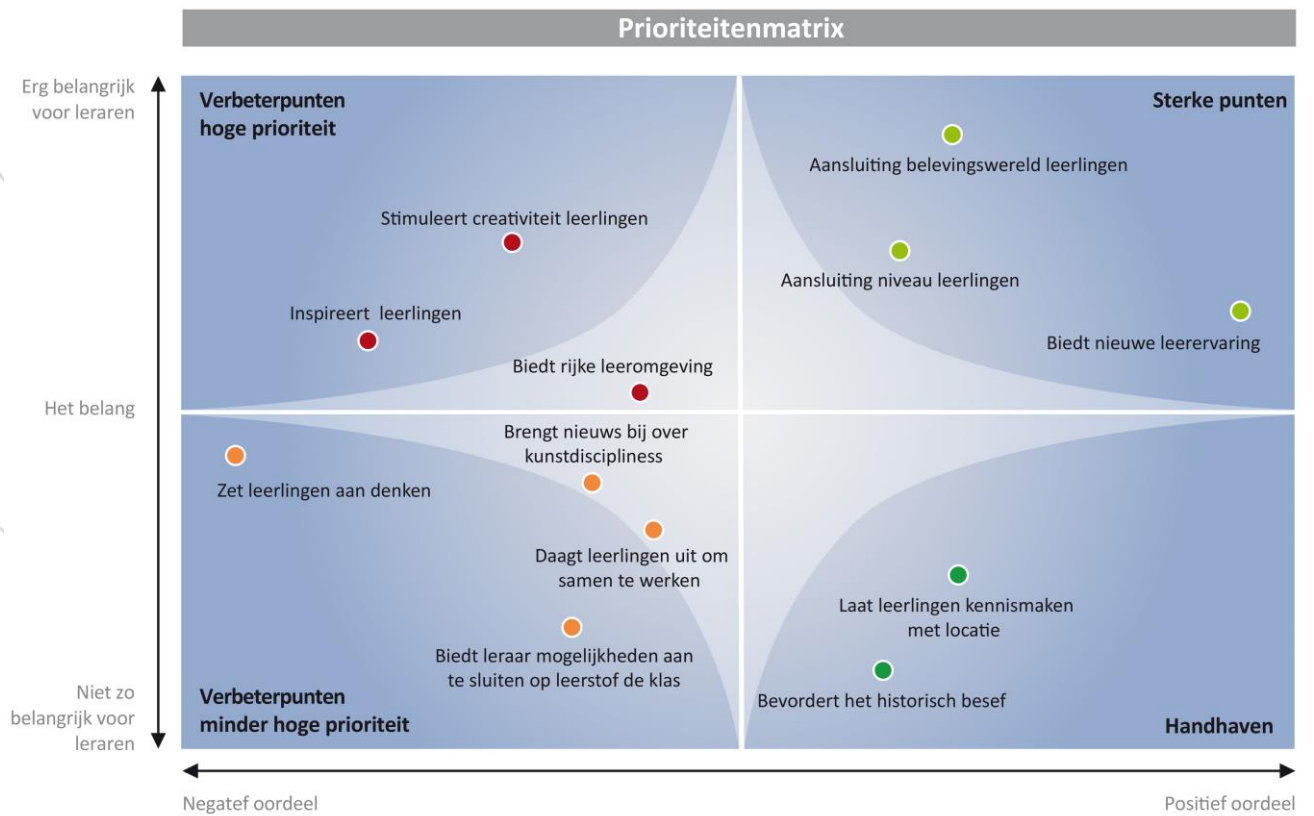
Verbeterprioriteiten

Om de beoordeling van de activiteiten op de onderscheiden aspecten goed te kunnen interpreteren is het nodig om, naast het oordeel (past niet, past enigszins of past in sterke mate bij de activiteit) van de leerkrachten/docenten op de verschillende aspecten, ook inzicht te krijgen in het belang van de aspecten voor de leerkrachten/docenten. Immers: een lage beoordeling op een aspect dat van weinig belang blijkt voor de leerkrachten/docenten vraagt een andere/lagere prioriteit van het KCR dan een lage beoordeling op een aspect dat juist van groot belang blijkt te zijn.

We hebben daarom het belang dat door de leerkrachten/docenten wordt toegekend aan de aspecten afgezet tegen het oordeel dat zij hebben over de mate waarin het aspect past bij de activiteit waaraan zij hebben deelgenomen en op basis hiervan een prioriteitenmatrix opgesteld met vier kwadranten.

In de figuur op de volgende pagina wordt gebruik gemaakt van verkorte beschrijvingen van de aspecten van de activiteiten. In de onderstaande tabel is de vertaling van deze verkorte teksten naar de volledige teksten opgenomen.

Verkorte omschrijving	Beschrijving aspect
Stimuleert creativiteit leerlingen	De activiteit stimuleert de creativiteit van mijn leerlingen
Inspireert leerlingen	De activiteit inspireert mijn leerlingen
Biedt rijke leeromgeving	De activiteit biedt mijn leerlingen een rijke leeromgeving
Zet leerlingen aan denken	De activiteit zet mijn leerlingen echt aan het denken
Brengt nieuws bij over kunstdisciplines	De activiteit brengt mijn leerlingen iets nieuws bij over de kunstdiscipline(s)
Daagt leerlingen uit om samen te werken	De activiteit daagt mijn leerlingen uit met elkaar samen te werken
Biedt leraar mogelijkheden aan te sluiten op leerstof bij de klas	De activiteit biedt mij als leerkracht/docent mogelijkheden aan te sluiten op leerstof in de klas
Aansluiting belevingswereld leerlingen	De activiteit sluit aan op de belevingswereld van de leerlingen
Aansluiting niveau leerlingen	De activiteit sluit aan op het niveau van mijn leerlingen
Biedt nieuwe leerervaring	De activiteit biedt mijn leerlingen een nieuwe leerervaring
Laat leerlingen kennismaken met locatie	De activiteit laat mijn leerlingen kennismaken met de locatie (museum, theater, concertzaal, etc.)
Bevordert het historisch besef	De activiteit bevordert het historisch besef van mijn leerlingen

De vier kwadranten van de prioriteitenmatrix hebben de volgende betekenis:

VERBETERPUNTEN - HOGE PRIORITEIT	STERKE PUNTEN
In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief <u>veel</u> <u>belang</u> hechten en die zij <u>negatief</u> beoordelen. Op deze aspecten valt winst te behalen in termen van tevredenheid met de activiteiten. Aspecten in dit kwadrant verdienen nadrukkelijk de aandacht van het KCR. Het gaat om de aspecten 'Stimuleert creativiteit leerlingen' en 'Inspireert leerlingen'.	In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief <u>veel</u> <u>belang</u> hechten en die zij <u>positief</u> beoordelen. Dit zijn de succesfactoren, de sterke punten/aspecten van het KCR. Het gaat om de aspecten 'Aansluiting belevingswereld leerlingen', 'Aansluiting niveau leerlingen' en 'Biedt nieuwe leerervaring'.
VERBETERPUNTEN - MINDER HOGE PRIORITEIT	HANDHAVEN
In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief <u>weinig</u> <u>belang</u> hechten en die zij <u>negatief</u> beoordelen. Op deze aspecten valt minder winst te behalen in termen van tevredenheid met de activiteiten. Aspecten in dit kwadrant behoeven weinig aandacht maar dienen wel bewaakt te worden: er kan zich immers een situatie voordoen waarin het belang/de impact van de betreffende aspecten toeneemt. Het gaat om de aspecten 'Zet leerlingen aan denken', 'Biedt leraar mogelijkheden aan te sluiten op leerstof de klas'.	In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief <u>weinig</u> <u>belang</u> hechten en die zij <u>positief</u> beoordelen. Aspecten in dit kwadrant behoeven weinig aandacht van het KCR. Het gaat om de aspecten 'Laat leerlingen kennismaken met locatie' en 'Bevordert het historisch besef'.

Dezelfde analyse hebben we ook verricht voor de verschillende schooltypen afzonderlijk. In de volgende tabel worden de prioriteitsmatrices voor PO Onderbouw, PO Bovenbouw en VO Onderbouw samengevat. De gekleurde cellen hebben de volgende betekenis:

- **Rood** = verbeterpunten hoge prioriteit;
- **Oranje** = verbeterpunten minder hoge prioriteit;
- **Lichtgroen** = Handhaven;
- **Donkergroen** = Sterke punten;
- **Grijs** = aspecten die niet eenduidig aan één van de vier kwadranten kunnen worden toegedeeld.

Aspecten	Totaal	PO Onder- bouw	PO Boven- bouw	VO Onder- bouw
Stimuleert creativiteit leerlingen				
Inspireert leerlingen				
Zet leerlingen aan het denken				
Biedt leraar mogelijkheden aan te sluiten op leerstof in de klas				
Laat leerlingen kennismaken met locatie				
Bevordert het historisch besef				
Biedt nieuwe leerervaring				
Aansluiting niveau leerlingen				
Aansluiting beleavingswereld leerlingen				
Biedt leerrijke leeromgeving				
Brengt nieuws bij over kunstdisciplines				
Daagt leerlingen uit om samen te werken				

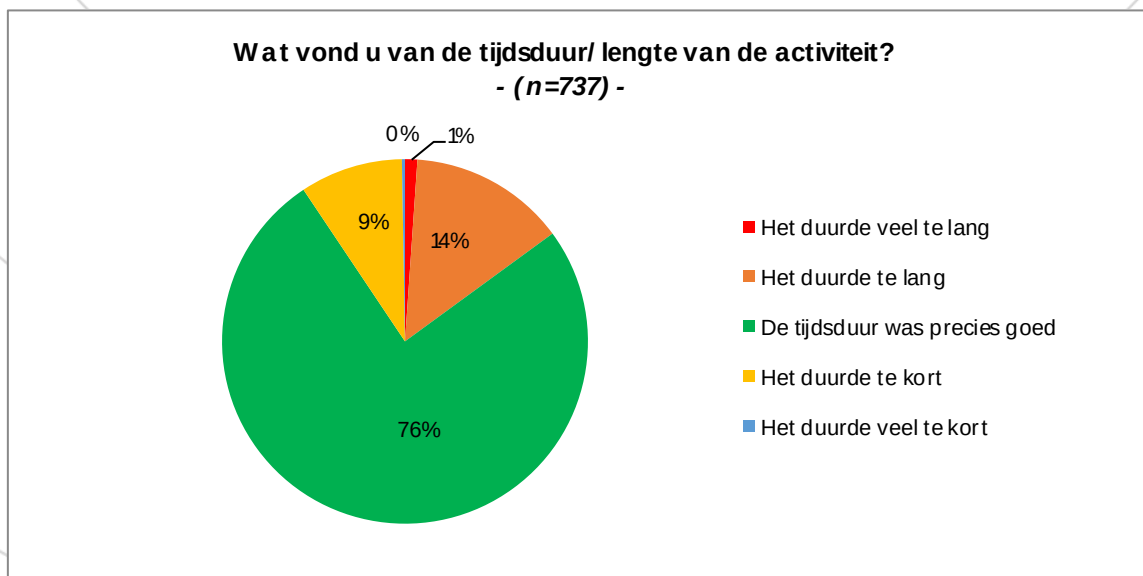
Op basis van bovenstaande tabel stellen we vast dat de verbeterpunten voor het basisonderwijs in grote lijn overeenstemmen met de verbeterpunten voor de totale groep respondenten. De verbeterprioriteiten voor VO Onderbouw vertonen een enigszins afwijkend beeld waarbij opvalt dat:

- het aspect 'stimuleert creativiteit van leerlingen' in het PO een verbeterpunt is met hoge prioriteit terwijl dit in VO Onderbouw een sterk punt is;
- het aspect 'aansluiting niveau leerlingen' een sterk punt is in het PO terwijl dit in VO Onderbouw een verbeterpunt is met hoge prioriteit.

Tijdsduur/lengte van de activiteiten

De meerderheid van de leerkrachten/docenten (76%) vindt de tijdsduur/lengte van de activiteit precies goed. Een kwart is niet tevreden over de tijdsduur van de activiteit en vindt deze (veel) te lang (15%) of vindt deze (veel) te kort (9%).

"We zaten helemaal in het verhaal. Het kon eigenlijk niet lang genoeg duren!! Enorm genoten."

De leerkrachten/docenten die niet tevreden waren over de tijdsduur/lengte van de activiteit (te lang of te kort) hebben we gevraagd hun antwoord toe te lichten. We hebben de toelichtingen vervolgens gecodeerd. De gecodeerde toelichtingen worden hieronder samengevat weergegeven.

De activiteit duurde veel te kort (n=2: te weinig diversiteit om samen te vatten)

- Kinderen hadden geen tijd om echt te kijken, ontdekken.
- Tegen de tijd dat de kapel echt iets ging spelen was er al 25 minuten voorbij.

De activiteit duurde te kort (n=25)

- Geen goede afsluiting.
- De leerlingen wilden nog meer tijd.
- Het was eerder beëindigd dan aangegeven.
- Reistijd was langer dan de activiteit.

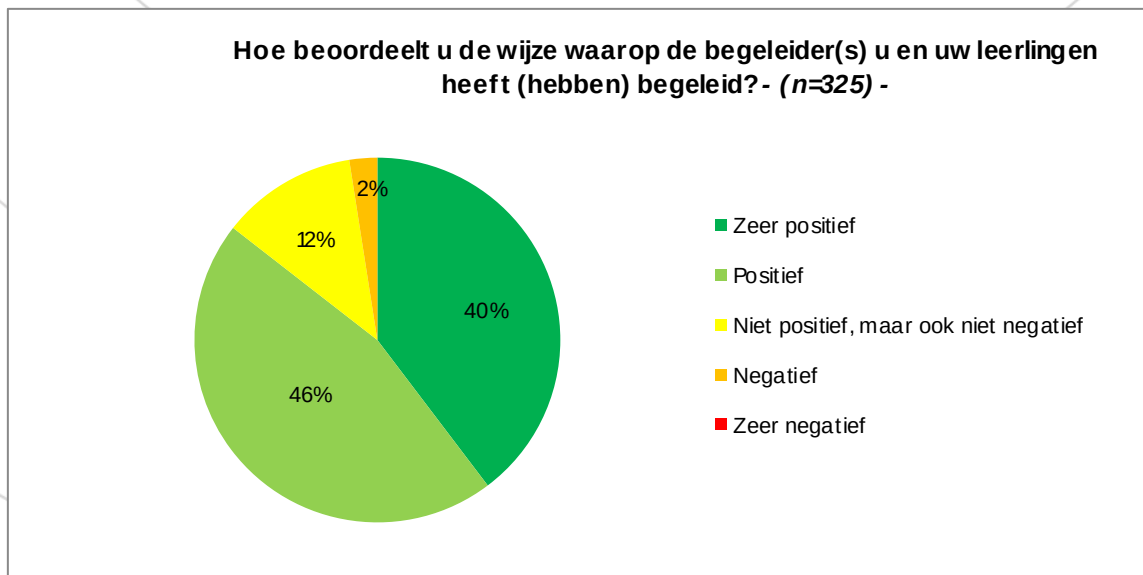
De activiteit duurde te lang (n=98)

- De spanningsboog van de leerlingen is niet groot genoeg.
- Leerlingen kunnen niet zo lang stilzitten.
- Langdradige/eentonige activiteiten.
- Er is te weinig interactie mogelijk.
- Leerlingen werden onrustig.
- Leerlingen waren op tijd klaar en hadden niks meer te doen.
- De introductie duurde te lang.

Beoordeling begeleider(s)

Een ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten (86%) beoordeelt de wijze waarop de begeleider(s) hen en hun leerlingen hebben begeleid gedurende de activiteit als (zeer) positief. Een relatief kleine groep leerkrachten/docenten (2%) beoordeelt de begeleider (zeer) negatief.

"Het persoonlijke contact. De leerlingen echt aan het woord laten, niet 'ingestudeerd' gesloten vragen stellen en de leerlingen antwoord laten geven."

Verschillen tussen schooltypen

- Leerkrachten die met leerlingen uit de **onderbouw van het voortgezet onderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen beoordelen de begeleider minder vaak als niet positief, maar ook niet negatief (3% versus 12% voor de totale groep leerkrachten/docenten).

De leerkrachten/docenten hebben we vervolgens gevraagd hun oordeel over de wijze waarop de begeleider(s) hen en hun leerlingen hebben begeleid gedurende de activiteit toe te lichten. We hebben de toelichtingen vervolgens gecodeerd. De gecodeerde toelichtingen worden hieronder, uitgesplitst naar het oordeel, samengevat.

Zeer positief (n=120)

- Ze waren vriendelijk.
- Ze waren geduldig/rustig.
- Fijne/prettige ontvangst.
- Hadden oog voor de leerlingen/persoonlijk contact.
- Waren enthousiast.
- Duidelijke begeleiding.
- Waren kundig/hadden veel kennis.

Positief (n=131)

- Ze waren vriendelijk.
- Werden goed ontvangen/begeleid naar plaatsen.
- De begeleiders waren enthousiast.
- De begeleiders hadden een positieve benadering.
- Duidelijke uitleg en regels.
- De begeleiders waren professioneel en kundig.
- De begeleiding was kort en bondig.
- De begeleiders waren geduldig en rustig.
- De begeleiders stimuleerden de leerlingen.
- De begeleiders speelden goed in op het niveau van de leerlingen.
- De les was leuk.
- Het was goed georganiseerd.

Niet positief, maar ook niet negatief (n=36)

- Er was geen begeleiding.
- Het duurde lang/moesten lang wachten.
- Het was chaotisch/onduidelijk.
- Behalve ontvangst en begeleiding naar plaatsen was er geen begeleiding.

Negatief (n=8)

- Begeleiding was te streng, kinderen moesten vooral stil zitten.

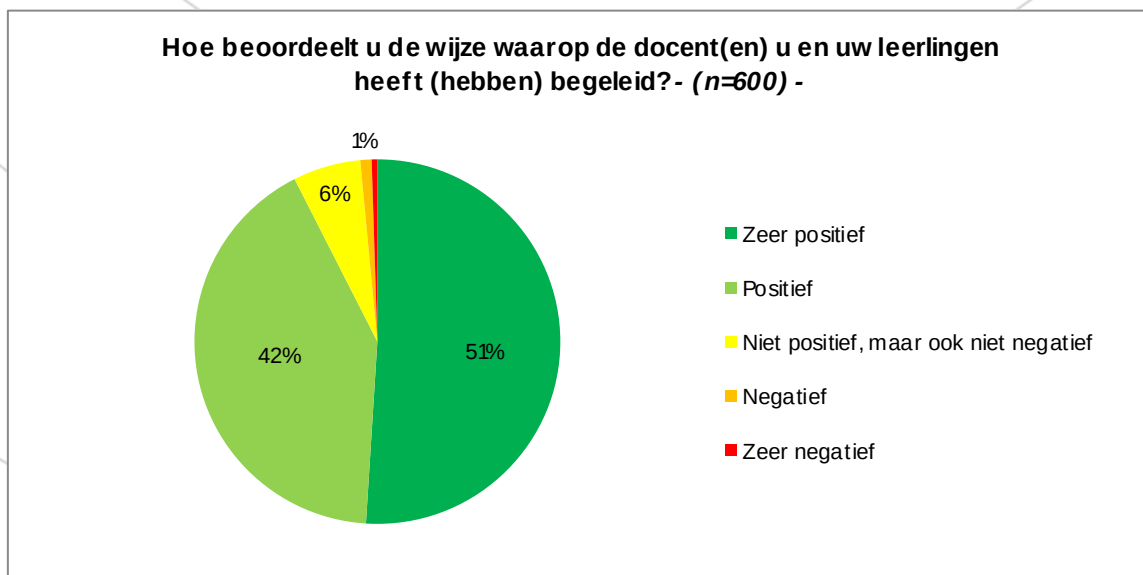
Zeer negatief (n=4: te weinig diversiteit om samen te vatten)

- De organisatie liet zwaar te wensen over.
- De begeleidster liet alles uitmonden op een chaos (veel te lang wachten).
- Begeleider maakte zich vooral zorgen of er geen drukke kinderen waren.
- Er was geen begeleiding.

Beoordeling vakdocent

Bijna alle leerkrachten/docenten (93%) beoordelen de vakdocent(en) die hen en hun leerlingen hebben begeleid tijdens de activiteit (zeer) positief. Circa één op de twintig (6%) beoordeelt de docent(en) als niet positief, maar ook niet negatief.

"De begeleidster had direct "contact" met de kinderen en paste haar "les" helemaal aan op een natuurlijke manier. Ieder kind kon er wat van opsteken en kreeg iets aangeboden dat zijn/haar interesse had. Op school en thuis waren de reacties van de kinderen erg positief en enthousiast."

Verschillen tussen schooltypen

- Docenten die met leerlingen uit de **onderbouw van het voortgezet onderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen beoordelen de docent(en) die hen en hun leerlingen hebben begeleid vaker als positief (53% versus 42% voor de totale groep leerkrachten/docenten).

De leerkrachten/docenten hebben we vervolgens gevraagd hun oordeel over de docent(en) die hen en hun leerlingen hebben begeleid tijdens de activiteit toe te lichten. We hebben de toelichtingen vervolgens gecodeerd. De gecodeerde toelichtingen worden hieronder, uitgesplitst naar het oordeel, samengevat.

Zeer positief (n=282)

- De vakdocenten waren vriendelijk/positief.
- De vakdocenten waren enthousiast.
- De vakdocenten waren duidelijk.
- De vakdocenten betrokken kinderen erbij.
- De vakdocenten speelden goed in op de kinderen.
- Goede benadering en contact naar de kinderen toe.
- De vakdocenten wisten de kinderen te boeien.
- De vakdocenten waren rustig en geduldig.

- Goed ontvangst/goede begeleiding.
- De vakdocenten waren professioneel/kundig.
- Het was een leuke voorstelling/workshop.

Positief (n=219)

- De vakdocent was vriendelijk/positief.
- De vakdocent was enthousiast.
- De vakdocent was duidelijk.
- Ze speelden goed in op de leerlingen.
- Goede benadering en contact naar de leerlingen toe.
- De kinderen werden erbij betrokken.
- Ze waren professioneel/kundig.
- Ze waren rustig/geduldig.
- Begeleiding wanneer het nodig was.
- De kinderen voelden zich op hun gemak.
- Het was een leuke les/activiteit.

Niet positief, maar ook niet negatief (n=28)

- Ze reageerden niet goed naar de kinderen toe.
- Er was weinig begeleiding.
- Te weinig overwicht/verloren aandacht van kinderen.
- Prima begeleiding leuk naar de kinderen toe.

Negatief (n=4: te weinig diversiteit om samen te vatten)

- Begeleidend docent was negatief gestemd.

Zeer negatief (n=3: te weinig diversiteit om samen te vatten)

- De kinderen moesten van de begeleider stil zijn; hij was vooral heel onaardig.
- Van de begeleiding op het allerlaatste moment een telefoontje gekregen dat er problemen waren (ondanks doorspelen alle informatie). Dat kan dus niet!
- De kinderen hebben voornamelijk moeten stil zitten en luisteren en zijn daardoor te weinig zelf actief geweest.

Projectinformatie en lesmateriaal

Alle scholen die deelnemen aan één of meerdere activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam ontvangen voorafgaand aan de activiteit *projectinformatie* die gericht is op de activiteit waaraan zij gaan deelnemen. Het is de bedoeling dat de leerkrachten/docenten deze (meer praktische) informatie raadplegen zodat de activiteiten goed kunnen verlopen. Deze informatie kan via een link naar een internetpagina worden geraadpleegd.

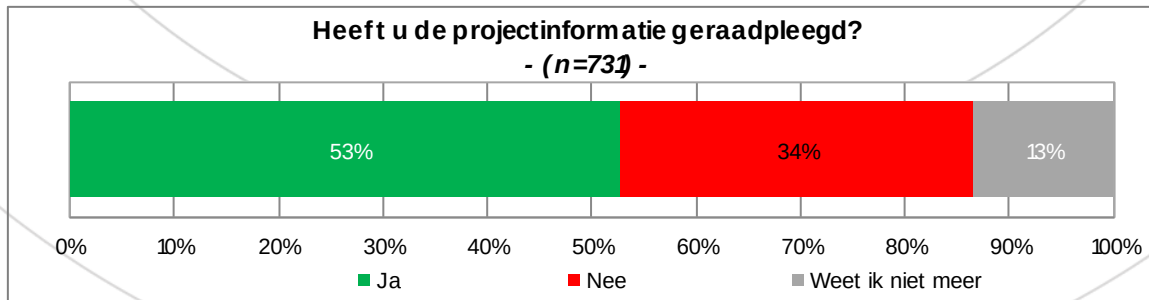
Naast de projectinformatie wordt aanvullend voor een deel van de activiteiten ook *lesmateriaal* aangeboden. Het gebruik van dit lesmateriaal is optioneel en kan zowel ter voorbereiding op de activiteit worden gebruikt, als voor verwerking nadat de activiteit heeft plaatsgevonden worden gebruikt.

In de volgende twee paragrafen wordt het gebruik van beide informatiebronnen nader beschreven.

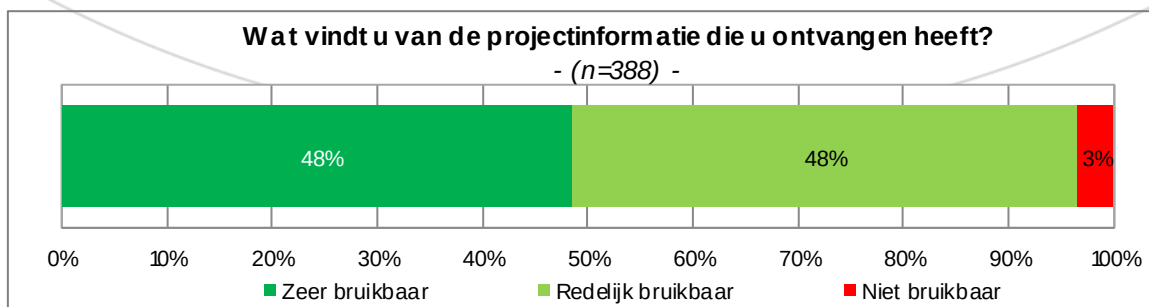
Projectinformatie

Voorafgaand aan de activiteit waaraan de school deelneemt is een link naar de school gestuurd om de leerkrachten/docenten de projectinformatie van de activiteit te kunnen laten raadplegen.

Circa de helft van de leerkrachten/docenten (53%) heeft de projectinformatie geraadpleegd en een derde heeft de projectinformatie niet geraadpleegd (34%). 13% weet niet meer of zij de informatie hebben geraadpleegd.

Een zeer ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten die de projectinformatie hebben geraadpleegd vinden de informatie redelijk (48%) tot zeer (48%) bruikbaar. Een relatief kleine groep (3%) vindt de informatie niet bruikbaar.

De leerkrachten/docenten hebben we gevraagd hun oordeel over de projectinformatie (redelijk bruikbaar of niet bruikbaar) toe te lichten. We hebben de toelichtingen vervolgens gecodeerd. De gecodeerde toelichtingen worden hieronder, uitgesplitst naar het oordeel, samengevat.

Redelijk bruikbaar

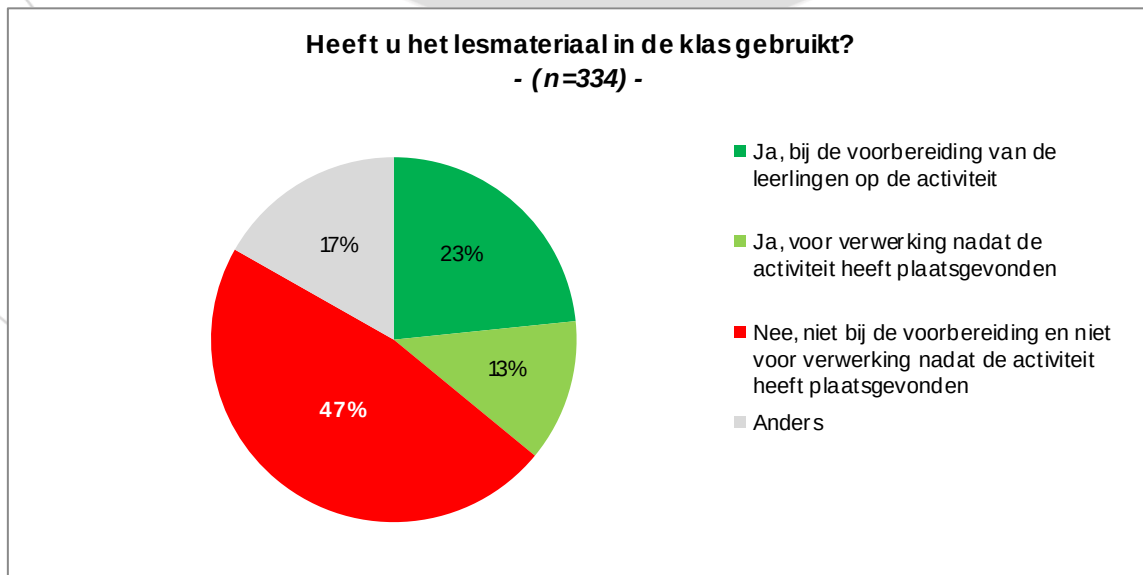
- Wist deels wat te verwachten/voldoende informatie.
- Informatie was duidelijk.
- Miste informatie/Te weinig informatie.
- Informatie sloot niet aan.
- Informatie was onduidelijk.
- Informatie voegde niet veel toe/voorbereiding niet nodig.
- Te veel informatie.
- Informatie klopte niet.
- Niet genoeg voorbereidingstijd.

Niet bruikbaar

- Informatie ontbrak.
- Geen toegang tot informatie.
- Informatie sloot niet aan/niet geschikt.

Lesmateriaal

Iets meer dan een derde van de leerkrachten/docenten (36%) die een activiteit hebben bezocht waarvoor lesmateriaal is ontwikkeld geeft aan dat zij het lesmateriaal gebruikt hebben in de klas. Bijna de helft van de leerkrachten/docenten (47%) heeft het lesmateriaal niet gebruikt in de klas, zowel bij de voorbereiding als bij de verwerking niet.

Verschillen tussen schooltypen

- Docenten uit de **onderbouw van het voortgezet onderwijs** die hebben deelgenomen aan een activiteit geven vaker aan dat zij het lesmateriaal niet hebben gebruikt in de klas (58% versus 47% voor de totale groep leerkrachten/docenten).

Een relatief grote groep leerkrachten/docenten (17%) gebruikt het lesmateriaal op een 'andere' manier. De andere manieren van gebruik van het lesmateriaal die zij noemen hebben we gecodeerd en worden hieronder samengevat weergegeven:

- Heeft het lesmateriaal helemaal niet ontvangen/gezien.
- Heeft het lesmateriaal nog niet gebruikt.
- Een collega heeft lesmateriaal gebruikt.
- Heeft een eigen invulling gegeven/eigen materiaal gebruikt.

De leerkrachten/docenten die het lesmateriaal niet hebben gebruikt (47%) hebben we gevraagd hun antwoord toe te lichten. De (gecodeerde) antwoorden kunnen als volgt worden samengevat:

- Heeft het lesmateriaal niet op tijd ontvangen/gezien.
- Tijdgebrek.
- Was slechts begeleider.
- Het lesmateriaal sloot niet aan bij het thema/de lessen.
- Het lesmateriaal vergeten.
- Lesmateriaal niet nodig/geen behoefte aan.

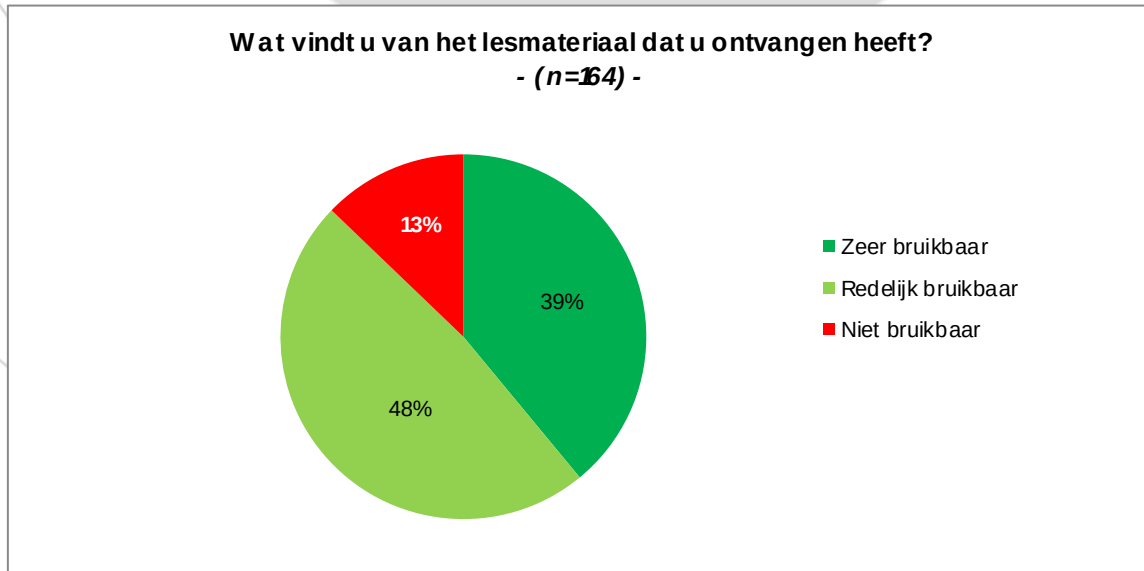
In de volgende tabel wordt het gebruik van lesmateriaal in 2016 en 2018 weergegeven. Alhoewel de vraagstelling in 2016 en in 2018 identiek is, is er een klein verschil in de gehanteerde antwoordcategorieën (in 2016 categorie 'Ja' en in 2018 de categorieën 'Ja, bij de voorbereiding...' en 'Ja, voor verwerking...', wat een inhoudelijke interpretatie van de verschillen bemoeilijkt.

Tabel. Gebruik van lesmateriaal in de klas in 2016 en 2018.

	PO Onderbouw		PO Bovenbouw		VO Onderbouw	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Ja	11%	33%	26%	42%	22%	23%
Nee	31%	46%	25%	46%	24%	58%
Anders/N.v.t.	58%	21%	49%	12%	54%	20%

Leerkrachten/docenten die lesmateriaal in de klas hebben gebruikt hebben we gevraagd wat zij van het lesmateriaal dat zij hebben ontvangen vinden.

Een ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten (87%) vinden het lesmateriaal redelijk (48%) tot zeer (39%) bruikbaar. Circa één op de acht leerkrachten/docenten vindt het lesmateriaal niet bruikbaar.

De leerkrachten/docenten hebben we gevraagd hun oordeel over het lesmateriaal (redelijk bruikbaar of niet bruikbaar) toe te lichten. De toelichtingen hebben we vervolgens gecodeerd. De gecodeerde toelichtingen worden hieronder, uitgesplitst naar het oordeel, samengevat.

Redelijk bruikbaar

- Lesmateriaal niet gebruikt/op tijd gezien.
- Niveau was te moeilijk.
- Lied kwam niet overeen met lied voorstelling/website.
- Lesmateriaal deels gebruikt, er zaten bruikbare dingen bij.
- Lesmateriaal sloot niet aan.
- Lesmateriaal was te simpel.
- Tijdgebrek/Te drukke periode.

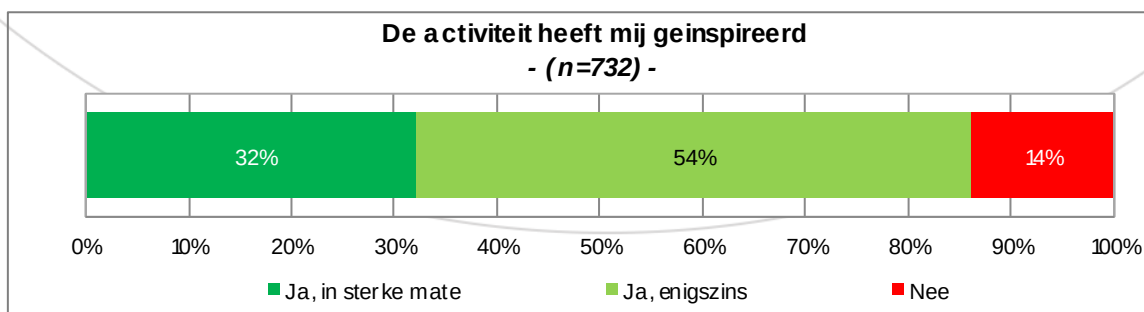
Niet bruikbaar

- Heeft het lesmateriaal niet ontvangen.
- Heeft het lesmateriaal niet gezien.

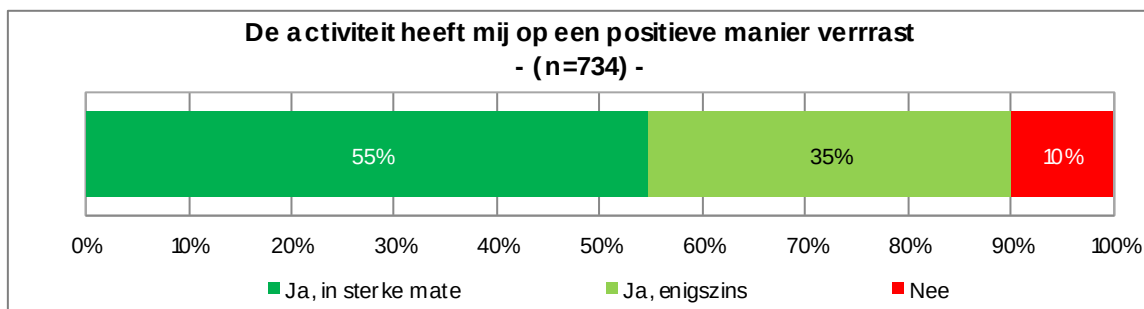
De invloed van de activiteit op de leerkracht/docent

Het Cultuurtraject Rotterdam is een cultuur-educatief basispakket voor **leerlingen** in het primair en voortgezet onderwijs waaraan leerlingen onder begeleiding van hun leerkracht/docent deelnemen. Men mag daarom verwachten dat naast de leerlingen ook de leerkrachten/docenten door het begeleiden van hun leerlingen kennis op doen. De leerkrachten/docenten hebben we daarom een aantal stellingen voorgelegd die betrekking hebben op de invloed van het deelnemen aan de activiteit op het eigen functioneren.

Een ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten (86%) is van mening dat de activiteit waaraan zij met hun leerlingen hebben deelgenomen hen enigszins (54%) of in sterke mate (32%) heeft geïnspireerd. Circa één op de zeven leerkrachten/docenten (14%) vindt dat de activiteit hen niet heeft geïnspireerd.

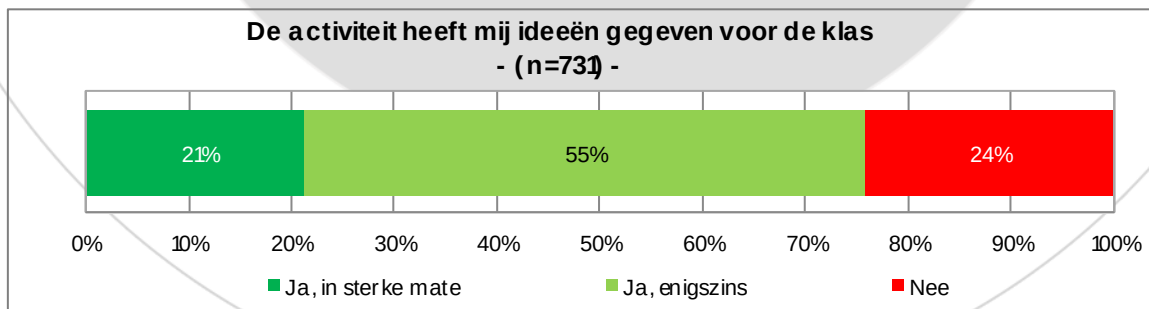
Negen op de tien leerkrachten/docenten (90%) geeft aan dat de activiteit hen enigszins (35%) of in sterke mate (55%) op een positieve manier heeft verrast. 10% geeft aan dat de activiteit hen niet op een positieve manier heeft verrast.

Verschillen tussen schooltypen

- Leerkrachten die met leerlingen uit de **onderbouw van het voortgezet onderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen zijn vaker enigszins op een positieve manier verrast door de activiteit (47% versus 35% voor de totale groep leerkrachten/docenten).
- Leerkrachten die met leerlingen uit de **bovenbouw van het basisonderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen zijn vaker niet op een positieve manier verrast door de activiteit (14% versus 10% voor de totale groep leerkrachten/docenten).

Driekwart van de leerkrachten/docenten vindt dat de activiteit waaraan zij hebben deelgenomen hen enigszins (55%) of in sterke mate (21%) ideeën heeft gegeven voor de klas; volgens een kwart (24%) heeft de activiteit hen geen ideeën voor de klas gegeven.

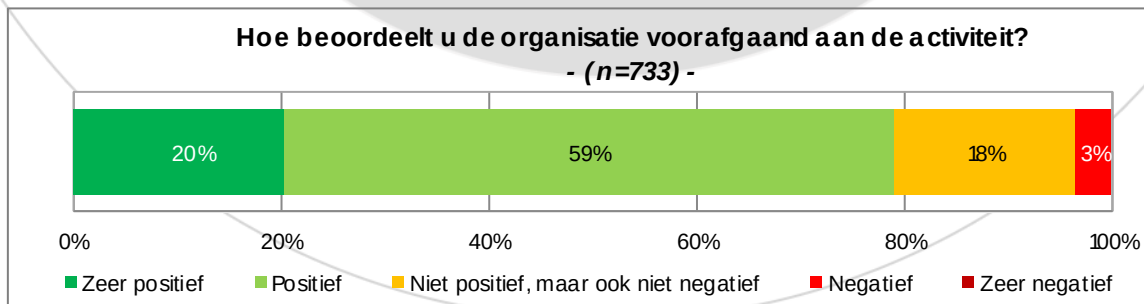

Verschillen tussen schooltypen

- Leerkrachten die met leerlingen uit de **onderbouw van het basisonderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen hebben vaker enigszins (25%) of in sterke mate (59%) ideeën opgedaan voor in de klas (respectievelijk 21% en 55% voor de totale groep leerkrachten/docenten).
- Leerkrachten die met leerlingen uit de **bovenbouw van het basisonderwijs** aan een activiteit hebben deelgenomen hebben vaker geen ideeën opgedaan voor in de klas (33% versus 24% voor de totale groep leerkrachten/docenten).

Organisatie voorafgaand aan de activiteit

Bijna viervijfde van de leerkrachten/docenten (79%) beoordeelt de organisatie voorafgaand aan de activiteit als positief (59%) tot zeer positief (20%). Een relatief kleine groep (3%) beoordeelt de organisatie voorafgaand aan de activiteit als (zeer) negatief.

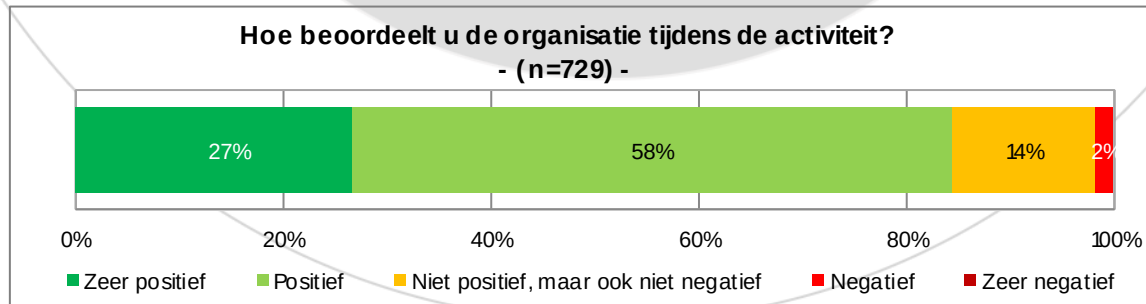

De leerkrachten/docenten die de organisatie voorafgaand aan de activiteit negatief hebben beoordeeld, hebben we gevraagd hun oordeel toe te lichten. De toelichtingen hebben we vervolgens gecodeerd en worden hieronder samengevat weergegeven:

- Heeft informatie over de activiteit niet op tijd ontvangen/gezien.
- Miscommunicatie/Slechte communicatie.
- Slechte organisatie vanuit de school.
- Heeft informatie zelf moeten zoeken.
- Informatie ter voorbereiding van de activiteit was niet beschikbaar.

Organisatie tijdens de activiteit

Een ruime meerderheid (85%) van de leerkrachten/docenten beoordeelt de organisatie tijdens de activiteit positief (58% tot zeer positief (27%). Een relatief kleine groep (2%) beoordeelt de organisatie tijdens de activiteit (zeer) negatief).

De leerkrachten/docenten die de organisatie tijdens de activiteit negatief hebben beoordeeld, hebben we gevraagd hun oordeel toe te lichten. De toelichtingen hebben we vervolgens gecodeerd en worden hieronder samengevat weergegeven:

- De activiteit begon te laat.
- Vooraf niet genoeg informatie gekregen.
- Te laat geïnformeerd.

Loyaliteit

We hebben de loyaliteit van de klanten (docenten/leerkrachten) die hebben deelgenomen aan het Cultuurtraject Rotterdam in kaart gebracht met behulp van de **Net Promotor Score** (NPS). Aan de klanten van Cultuurtraject Rotterdam hebben we de volgende vraag voorgelegd: *Kunt u op een schaal van 0 tot 10 aangeven hoe groot u de kans acht dat u andere leerkrachten/docenten de activiteit zult aanbevelen? Hierbij staat een 0 voor 'ik zal Cultuurtraject Rotterdam beslist niet aanbevelen' en een 10 voor 'ik zal de Cultuurtraject Rotterdam beslist wel aanbevelen'.*

Op basis van bovenvermelde vraag hebben we de klanten van Cultuurtraject Rotterdam in vier groepen ingedeeld:

- **Promotors** (score 9-10): klanten die erg tevreden en loyaal zijn en hun enthousiasme over de activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam actief naar anderen uiten of m.a.w. Cultuurtraject Rotterdam promoten.
- **Passives** (score 7-8): klanten die (redelijk) tevreden en waarschijnlijk wel loyaal zijn, maar niet zo enthousiast zijn dat zij de activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam bij anderen promoten.
- **Detractors** (score 5-6): dit zijn ontevreden, niet-loyale klanten die mogelijk een bijdrage leveren aan een negatieve beeldvorming over Cultuurtraject Rotterdam.
- **Extreme detractors** (score 0-4): dit zijn niet-loyale, (erg) ontevreden klanten die zich zonder twijfel negatief uiten over Cultuurtraject Rotterdam.

Aan de hand van deze vier groepen hebben we de zogeheten **Net Promotor Score (NPS)** berekend: percentage Promotors -/- percentage Detractors -/- percentage Extreme detractors. Een **positieve NPS-score** staat voor een gezond evenwicht tussen loyale en niet-loyale klanten.

Uit de onderstaande resultaten blijkt dat Cultuurtraject Rotterdam een positieve **NPS (+24)** heeft, wat in overeenstemming is met de algehele tevredenheid over de activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam (78% (zeer) goed).

Bovendien reikt de bandbreedte van de NPS-score van educatieve producten/diensten (waaronder culturele projecten) van +4 tot +38.

In de volgende tabel worden de NPS scores voor de onderzoeksgroepen uitgesplitst naar schooltype en discipline weergegeven.

De NPS van PO Onderbouw is iets hoger en komt uit op **+27**, de NPS van PO Bovenbouw is met **+20** iets lager en de NPS van VO Onderbouw is met **+24** gelijk.

De NPS scores van de onderscheiden disciplines komen als volgt naar voren: Beeldend **+5**, Dans **+30**, Erfgoed **+25**, Literatuur **+25**, Muziek **+19**, Nieuwe Media **+30**, Theater **+37**. De NPS van Theater is met **+37** het hoogst.

Tabel. NPS scores uitgesplitst naar schooltype en discipline.

	Promotors	Passives	Detractors	Extreme detractors	NPS
VO Bovenbouw	31%	61%	7%	1%	+24
PO Bovenbouw	37%	47%	12%	5%	+20
PO Onderbouw	40%	48%	10%	3%	+27
Beeldend	19%	67%	12%	2%	+5
Dans	37%	55%	5%	3%	+30
Erfgoed	36%	53%	8%	3%	+25
Literatuur	33%	60%	5%	2%	+25
Muziek	40%	40%	16%	5%	+19
Nieuwe media	39%	52%	6%	3%	+30
Theater	48%	40%	9%	2%	+37
Totaal	37%	49%	10%	3%	+24

De leerkrachten en docenten hebben we ook gevraagd de mate waarin zij de activiteit waaraan zij hebben deelgenomen zullen aanbevelen bij andere leerkrachten/docenten toe te lichten. De toelichtingen kunnen we, uitgesplitst naar de vier groepen, als volgt samenvatten:

Promotors

- De kinderen vonden het leuk/genoten.
- De activiteit was leuk/geweldig/etc.
- Afwisseling.
- Sloot aan bij de beleavingswereld van de leerlingen'
- Leerzaam/verrijkend/een ervaring.
- Goed georganiseerd.
- Kinderen maken kennis met cultuur'.

Passives

- De kinderen vonden het leuk/genoten.
- De activiteit was leuk/geweldig/etc.
- Aanbeveling afhankelijk van de doelgroep.
- Sloot aan bij de beleavingswereld van de leerlingen.
- Leerzaam/verrijkend/een ervaring.
- Meer van verwacht/kon beter.

Detractors

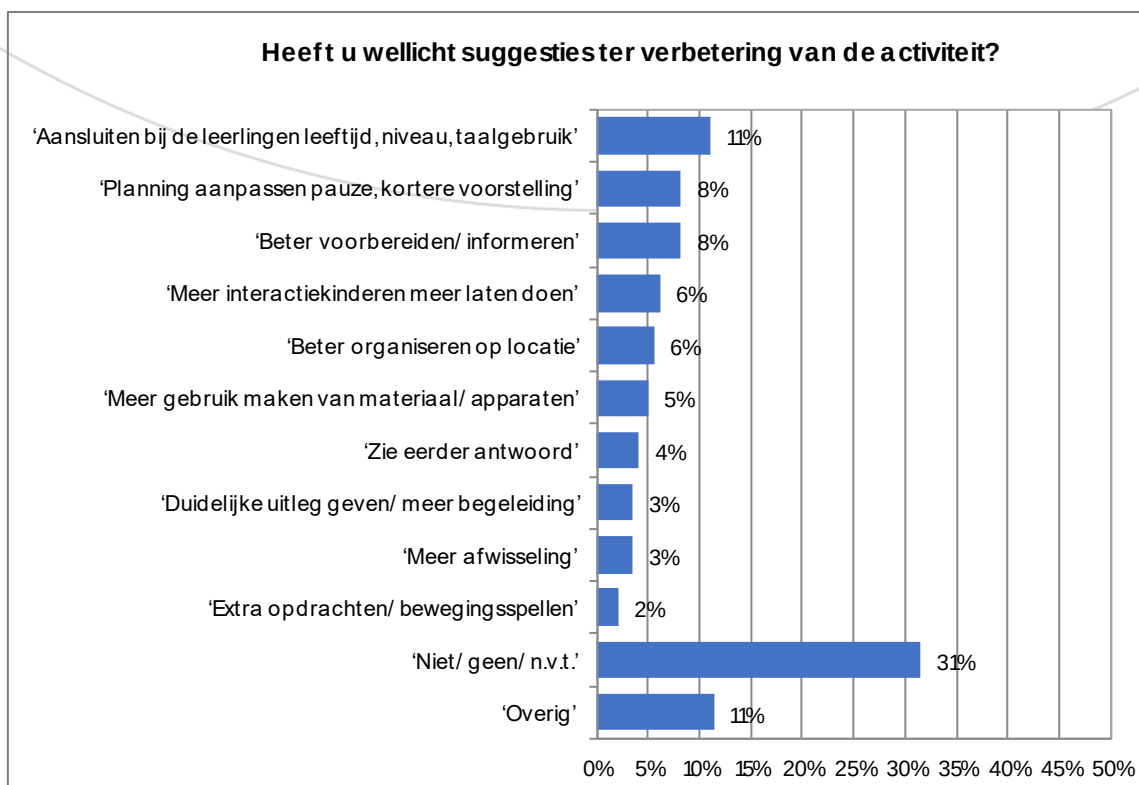
- Aanbeveling afhankelijk van de doelgroep.
- Kinderen waren passief/weinig interactie.
- Activiteit duurde te lang/was saai.
- Meer van verwacht/kon beter.

Extreme detractors

- Aanbeveling afhankelijk van de doelgroep.
- Kinderen waren passief/weinig interactie.
- Activiteit duurde te lang/was saai.
- Had meer van de activiteit verwacht/kon beter.

Suggesties

Aan het einde van de enquête is gevraagd of de leerkrachten/docenten nog suggesties ter verbetering van de activiteit hebben. De antwoorden op deze openvraag zijn teruggebracht naar verschillende categorieën (gecodeerd) terug te vinden in onderstaande figuur. De meest genoemde suggestie is dat de activiteit 'beter moet aansluiten bij de leeftijd, het niveau en het taalgebruik van de leerlingen' (11%). Bijna een derde geeft aan geen suggestie te hebben ter verbetering van de activiteit.

Colofon

Datum: oktober 2018

Het evaluatie onderzoek is uitgevoerd door DUO Onderwijsonderzoek & advies in opdracht van KCR, met medewerking van:

Pepijn Verhoeven
Programmameider Cultuurtraject Rotterdam
p.verhoeven@kc-r.nl

Adri Hilhorst
Programmacoördinator Cultuurtraject
a.hilhorst@kc-r.nl

DUO

ONDERWIJSONDERZOEK & ADVIES

Postbus 3122
3003 AC Rotterdam

www.kc-r.nl
www.cultuurtrajectrotterdam.nl